

OPEN ACCESS

PRAGESTT IX 29.–30. 3. 2019

Ve dnech 29. a 30. března 2019 proběhl v prostorách Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v pořadí již 9. ročník tradiční studentské germanistické konference PRAGESTT — *Prager germanistische Studierendtagung*.

Mezinárodní konference PRAGESTT, která je každoročně organizována studenty germanistiky při Ústavu germánských studií FF UK, nabízí prostor pro vědeckou diskusi mladých germanistů, kteří zde mohou prezentovat před odborným publikem výsledky svých bakalářských, magisterských a disertačních prací či jiných výzkumných projektů. Zahrnuto je přitom celé spektrum oboru germanistiky, od literární vědy po synchronní a diachronní lingvistiku, didaktiku či translatologii. Účastníci konference si na základě svých prezentací a společných diskusí rozšíří přehled o možnostech germanistického bádání na jiných evropských univerzitách a v neposlední řadě navážou nové cenné kontakty.

Letošní ročník konference PRAGESTT byl oproti předchozím ročníkům obohacen o několik změn. Aktivním účastníkům byla například nabídnuta možnost přednášet v anglickém jazyce, konference získala rovněž novou webovou prezentaci (<https://pragestt.ff.cuni.cz/>). Z více než 100 došlých registrací bylo pro letošní ročník PRAGESTT vybráno celkem 41 přednášejících z 11 evropských zemí a 25 univerzit. Kromě České republiky hostil Ústav germánských studií řečníky z Německa, Rakouska, Polska, Rumunska, Velké Británie, Španělska, Chorvatska, Maďarska, Bosny a Hercegoviny a Makedonie. Konferenci oficiálně zahájil děkan FF UK doc. PhDr. Michal Pullmann, PhD., který vyzdvihl PRAGESTT jako jednu z mála germanistických konferencí organizovaných samotnými studenty pro studenty. Prof. Mgr. Martin Humpál, Ph.D., vedoucí ÚGS, poděkoval studentům za organizaci konference a popřál všem zúčastněným plodnou diskusi. Z pozvaných hostů uzavřel slavnostní zahájení Dr. Andreas Schmidinger, ředitel pražského Rakouského kulturního fóra, který zdůraznil potřebu vzájemných setkání mladých vědců a přednesl zdravice za velvyslance Spolkové republiky Německo, Rakouské republiky a Švýcarské konfederace.

Plenární přednáška **PhDr. Václava Petrboka, Ph.D.** s titulem „*Wo ist mein Heim?*“: *Ein Plädoyer für Germanobohemistik* poukázala na základě českého textu písně *Kde domov můj* a jeho německého překladu na nutnost posuzování literárních textů v komplexním interkulturním kontextu. Petrbok zdůraznil a na základě výše zmíněného textu dokládal, že není možné posuzovat specifika německojazyčné literatury a kultury českých zemí bez znalostí literatury české a jejího kulturně-spoločenského prostředí.

Během konference zaznělo celkem 20 příspěvků z německé lingvistiky, které byly rozděleny do sedmi tematických bloků. První sekce s názvem *Sprache ist doch ein alter Hase* zahrnovala příspěvky z oblasti diachronie. První příspěvek s názvem *Die Benennungen der Wochentage im Deutschen aus diachronischer Sicht* přednesla **Hristina Madjirova (Skopje)**, která popsala etymologický původ názvu dnů v týdnu. **Adrian Meyer (Köln)** prezentoval příspěvek *Werturteile. Am und mit dem Begriff „Wert“ arbeiten* k literárně-jazykovědné integraci ekonomických pojmů v rámci středohornoněmecké literatury. Sekci uzavřel **William Richter (Brno)**, který ve svém příspěvku

Der deutsche Ortsdialekt der slowakischen Gemeinde Malinová (Zeche) charakterizoval na příkladu slovesného způsobu německý dialekt slovenské obce Malinová.

Druhý blok příspěvků věnovaný kontrastivní lingvistice zahájili **Nick Meister** a **Carolina Maria Olszycka (Bielefeld)** otázkou aplikování a přenosu syntaktických struktur u ruských a polských studentů němčiny (*Übtragbarkeit syntaktischer Strukturen*). **Marija Perić (Zadar)** ve svém příspěvku *Diminutiva und Augmentativa als evaluative Mittel* představila kontrastivní analýzu užívání deminutiv a augmentativ v němčině a chorvatštině. **Ena Teskeredžić (Sarajevo)** nakonec ve svém příspěvku *Kontrastive Diskursanalyse zur Bologna-Reform* porovnála na základě schématu DIMEAN (Warnke/Spitzmüller) bosensko-hercegovinské a německé texty k Boloňskému procesu.

Teorie diskursu a jazykového managementu byly tématem třetího bloku příspěvků. **Diana Bari (Budapest)** se ve svém příspěvku *Es tut mir sehr Leid — Sprachliches Handeln auf Beschwerdebriefe aus dem Blickwinkel der Sprachmanagementtheorie* zabývala otázkou jazykového managementu na základě interkulturní korpusové analýzy popisující chování maďarských jazykových mluvčích v rámci německy psaných stížností. V příspěvku *Laienlinguistische Online-Reaktionen auf gendergerechten Sprachgebrauch* **Vít Kolek (Olomouc)** analyzoval na příkladu páru „Studentenwerk vs. Studierendenwerk“ online komentáře k internetovým článkům s tématem genderové korektnosti. **Áron Kató (Budapest)** ve svém příspěvku s názvem *Anglizismen-Debatte in Deutschland: Eine diskurslinguistische Untersuchung* popsal na pozadí různých jazykových rovin debatu ve vybraných německých médiích k užívání anglicismů v němčině.

V pořadí čtvrtý blok příspěvků se věnoval tématu areální typologie a didaktikou němčiny jako cizího jazyka (*Deutsch als Fremdsprache; DaF*). Metodou analýzy distinktivních rysů se na základě příkladu užívání členu a jeho postavení ve větě napříč jazyky zabýval **Balázs Kovács (Budapest)** ve svém příspěvku s názvem *Möglichkeiten und Grenzen der Merkmalanalyse in der Arealtypologie*. **Nikolina Miletić (Zadar)** v příspěvku *Sprichwörter in kroatischen DaF-Lehrwerken* představila svůj model systematické výuky německých přísloví určený pro budoucí chorvatské učebnice DaF. Otázkou výuky německé výslovnosti se na příkladu *ich-Lautu* a *ach-Lautu* zabýval **Máté Gabnay (Budapest)**, který ve svém příspěvku *Nächste Haltestelle: München Nordbad — Ausgewählte Aussprachephänomene im DaF-Unterricht* zároveň představil svá jazyková cvičení určená pro cílené zefektivnění výuky výslovnosti u maďarských studentů němčiny.

Oblast lexikografie byla tématem pátého bloku příspěvků. **Kamila Kroutilová (Praha)** v příspěvku *Grammatik im Wörterbuch. Einige Bemerkungen* představila na pozadí nevlastních zájmen zachycení gramatických informací v různých slovnících. Lexikografické zpracování fokusových částí ve vybraných česko-německých slovnících nastínil ve svém příspěvku *Da sind sogar Zauberer machtlos! Schwierige Aufgabe der Lexikografie bei der Bearbeitung der Fokuspartikeln in deutsch-tschechischen Wörterbüchern* **Lukáš Felbr (Praha)**. Sekci uzavřel příspěvkem *Abtönung (auch) im Tschechischen. Ein Beitrag zur Erforschung der abtönungsfähigen Mittel im Tschechischen und deren Übersetzung* **Jan Ciosk (Olomouc)**, který zkoumal možnosti adekvátního překladu vytykácích konstrukcí z češtiny do němčiny.

Šestý blok přednášek byl věnovaný překladu. Sekci zahájila **Martina Čížková (Praha)** příspěvkem *Die Sache Makropulos: deutsche Übersetzungen eines auf Tschechisch verfassten Schauspiels (ein Beitrag zur Übersetzungsgeschichte)*, kde na základě modelu K. Reiße (1971) navzájem porovnávala různé verze německého překladu Čapkovy divadelní hry Věc Makropulos. Příspěvek **Ester Povýšilové (Praha)** *Wie dolmetscht man für die Bundeskanzlerin?* přiblížil na základě interview práci tlumočnicků pro Ministerstvo zahraničí Spolkové republiky Německo v praxi. Blok následně uzavřela **Elizaveta Getta (Praha)** příspěvkem *Dolmetschen in Namibia während der deutschen Kolonialzeit*, která popsala funkci a postavení tlumočnicka v Namibii mezi lety 1884 a 1915.

Poslední sekci s názvem *Sprache, Politik und Identität* otevřela **Mária Kristína Ďurková (Praha)** příspěvkem *Sprache und Politik*, kde na příkladu termínu *Demokratie* a jeho kolokací sledovala vývoj jazyka DDR na pozadí vybraných dobových periodik. **Mariia Edelman (Kraków)** popsala v příspěvku *Der Einfluss des österreichischen Deutsch auf die österreichische Identität* z gramatického, lexikálního a fonetického hlediska rakouskou varietu němčiny a na základě vyhodnocení dotazníků demonstrovala možný vliv rakouské němčiny na mentalitu jejích mluvčích. Závěrečný lingvistický příspěvek konference s názvem *Kampf der Metaphern: Die metaphorische Strukturierung von Nation und ihre Auswirkungen auf die deutsche Politik* přednesla **Anamaria Klasić (Zagreb)**. Příspěvek nastínil vliv jazykové metafory na mimojazykovou realitu politického kontextu a její možné ovlivnění voličů při volbách.

Nedílnou součástí konference bylo literární čtení Norberta Gstreina, který v Rakouském kulturním fóru představil svůj nový román *Die kommenden Jahre*, a také tradiční literární procházka večerní Prahou Petry Grycové s názvem *Prager (deutsche) Autoren in und um 1918 herum*. Konferenci oficiálně zakončil Prof. Dr. Manfred Weinberg, který vyzdvihl nutnost vzájemné diskuse a provázanost mladých vědců napříč Evropou. Tuto příležitost k opětovnému setkání a výměně zkušeností poskytnete 26.–28. března 2020 jubilejní 10. ročník mezinárodní germanistické studentské konference PRAGESTT.

Václav Kríž | Ústav germánských studií, Filozofická fakulta Univerzity Karlovy |
nám. Jana Palacha 2, 116 38 Praha 1
ORCID ID: 0000-0003-3510-8671
vaclav.kriz@ff.cuni.cz